

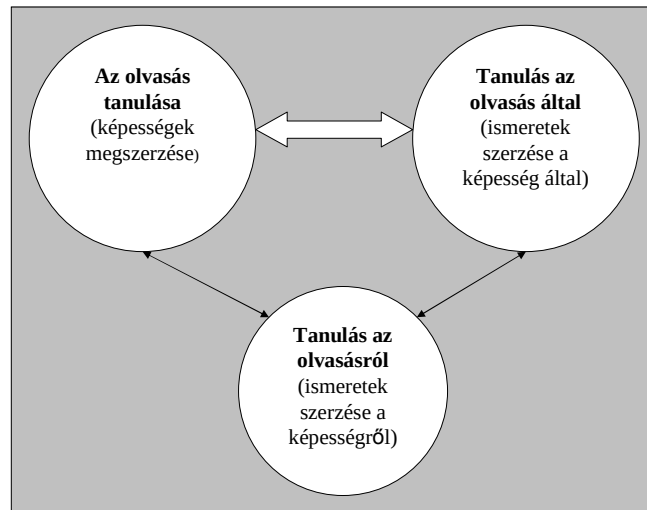
Olvasási képesség, olvasási motiváció fejlesztése a metakognícióra épülő olvasásstratégiai programmal könyvtári foglalkozásokon

Steklács János
Kecskeméti Főiskola
steklacs@gmail.com

Az olvasástanítási rendszerünk kihívásai

- Az olvasás társadalmi, egyéni életben betöltött szerepének módosulása
- Változások szükséges iránya a közoktatásban, pedagógusképzésben
- Tapasztalatok (ADORE, BaCuLit, diagnosztikus értékelési keretek kidolgozása, könyvtárak kampányai)
- Mit teszünk, mit tehetünk?

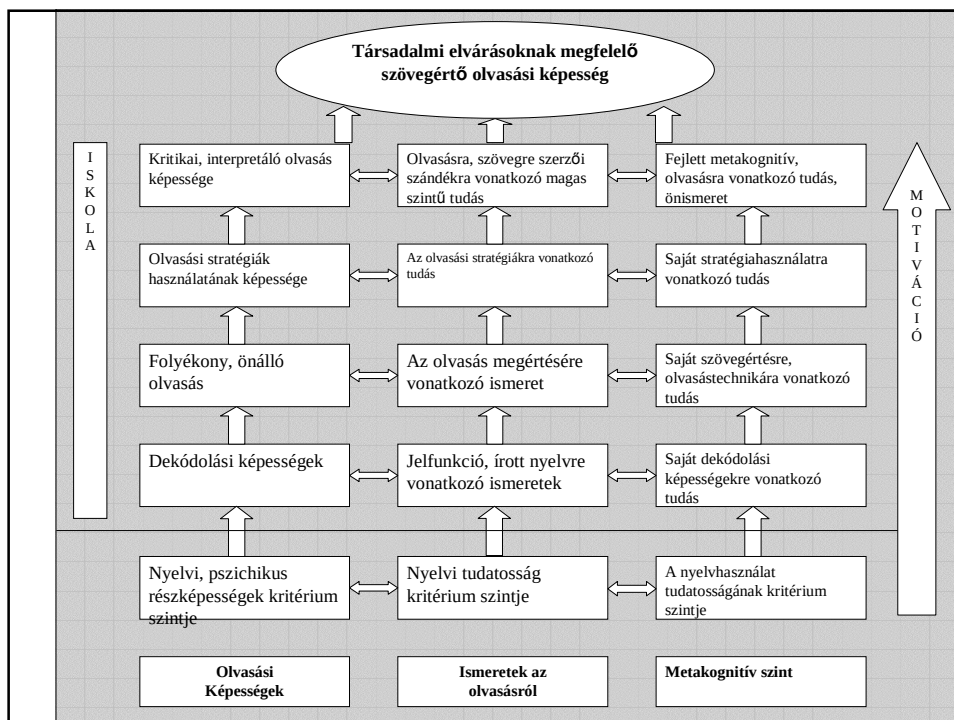
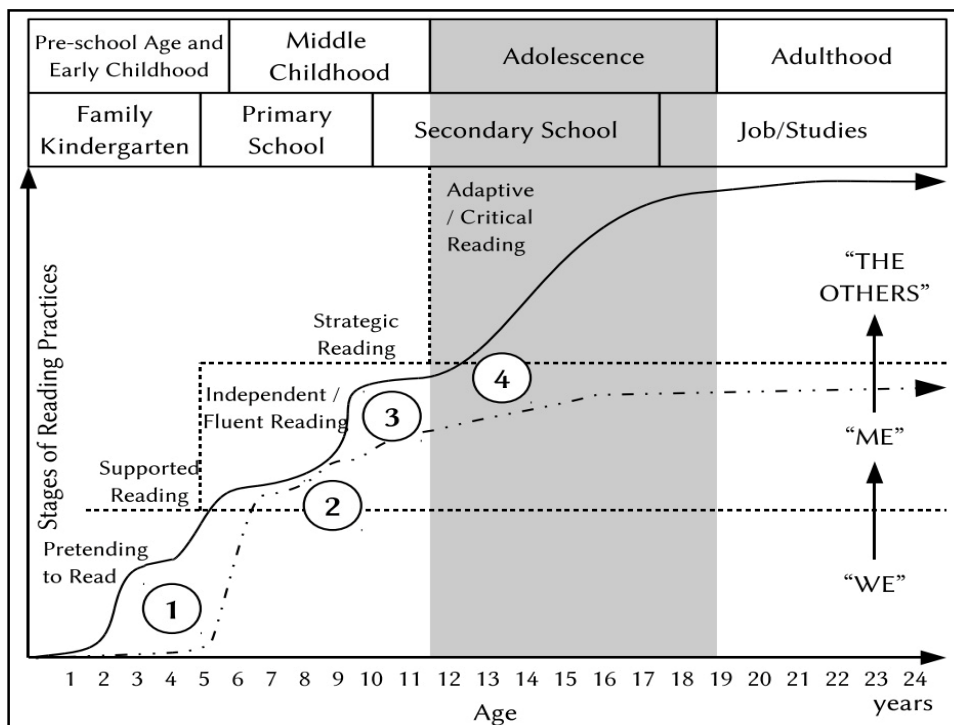
Olvasás és tanulás relációi az oktatási rendszerben

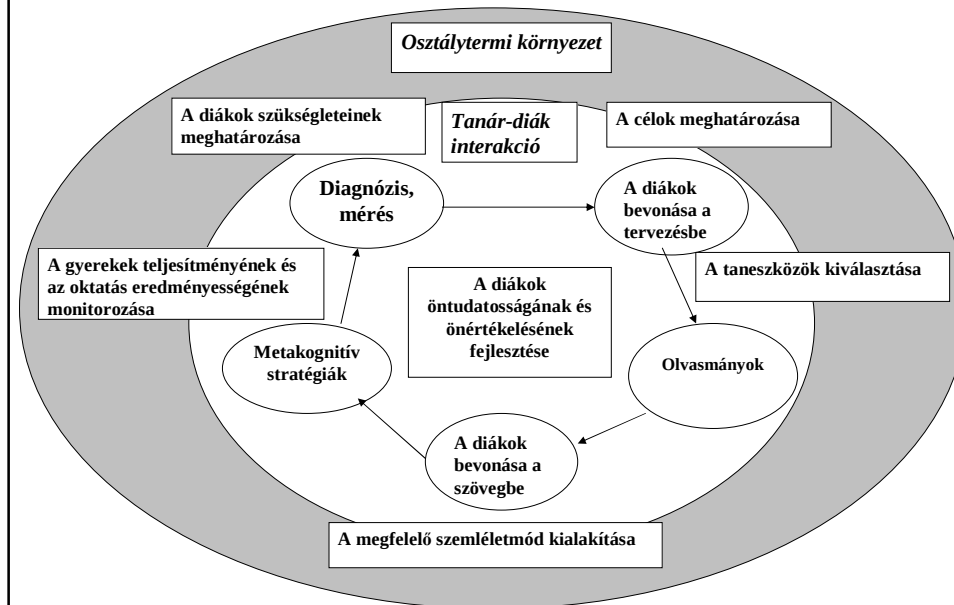
optimális variációja az iskolaévek relációjában (Garbe

és társai: 2010)

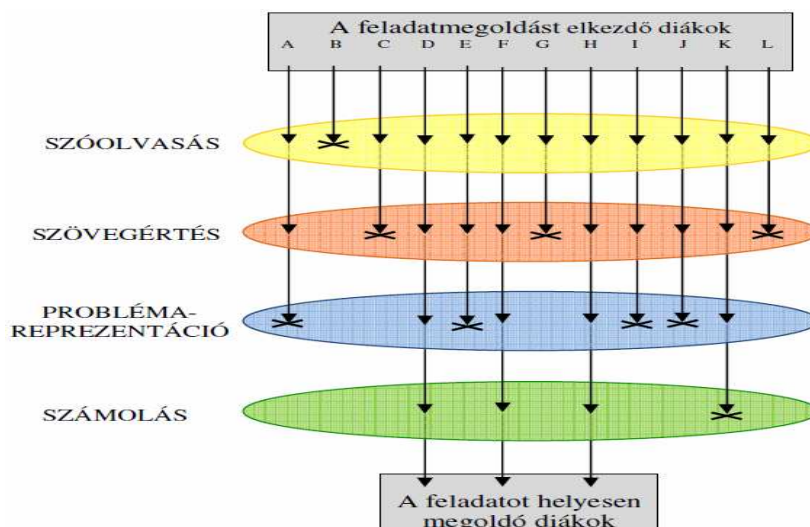
	Óvoda	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Az olvasás előkészítése														
Az olvasás jelrendszerének tanulása														
Folyékony/független olvasás														
Stratégia-orientált olvasás														
Adaptív/kritikai olvasás														

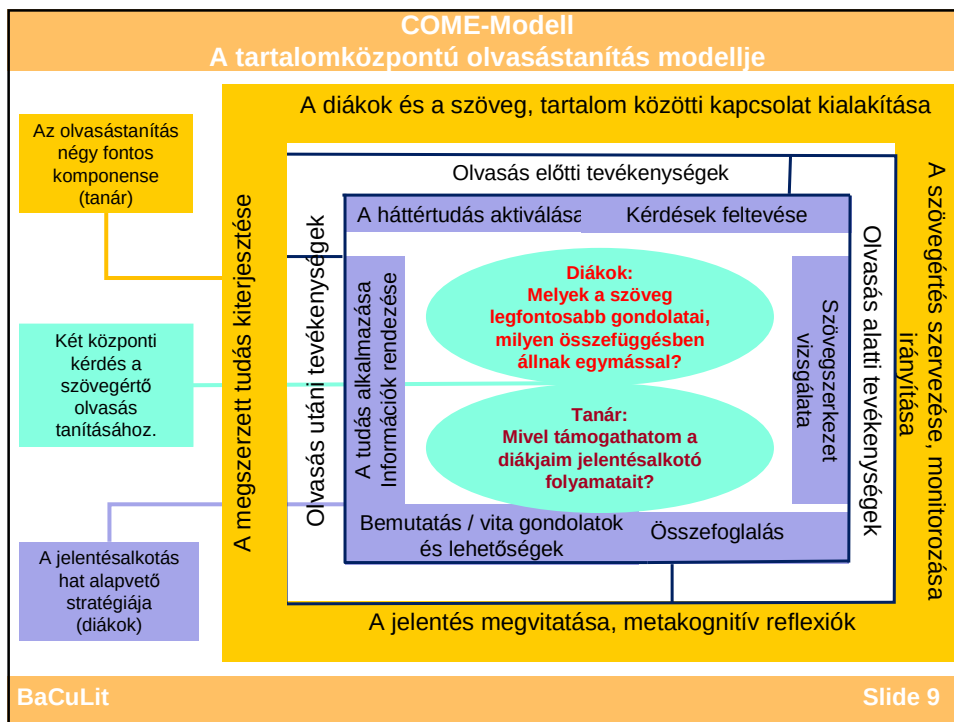

Az ötkomponensű olvasástanítási modell

A szövegesfeladat-megoldó képességet befolyásoló kognitív területek kritérium modellje
Kelemen, 2010

- **C**onnecting Students with Content and Text
- **O**rganizing Monitoring & Controlling Text Comprehension
- **M**eaning Negotiation and **M**etacognitive Reflection
- **E**xpanding Knowledge

Min alapul a fejlett szövegértési képesség?

- gyakori érintkezés az írásbeliséggel,
- jól fejlett beszédésztség,
- jól fejlett szókincs,
- kompetencia a szociális interakciókban a szövegek kapcsán,
- hatékony szófelismerés,
- hatékony szövegértési stratégiák használata.
- Ezek közül bármelyik fejlesztése fejleszti a szövegértését.

Mi teszi a szöveget könnyen és nehezen olvashatóvá?

- A háttértudásunk a tartalomról, szerkezetről és a szerzőről.
- A szöveg mérete, tulajdonságai, képei.
- Hogy szeretjük-e az ilyen típusú szövegeket.
- Hogy érdeklődünk-e a szövegben leírtak iránt.
- Az olvasást megelőző beszélgetés a szövegről.
- Megértjük-e az ismeretlen szavakat, meg tudjuk-e találni azok jelentését.

Ki a jó olvasó?

Aki...

- kapcsolatot teremt a releváns előzetes tudás és az olvasottak között
- gondolkodási folyamatot (eljárást) választ
- mentális képeket alkot
- kérdéseket tesz fel
- következtet
- összefoglal
- belátja, hogy mit ért meg és mit nem
- felszámolja a zavaros dolgokat

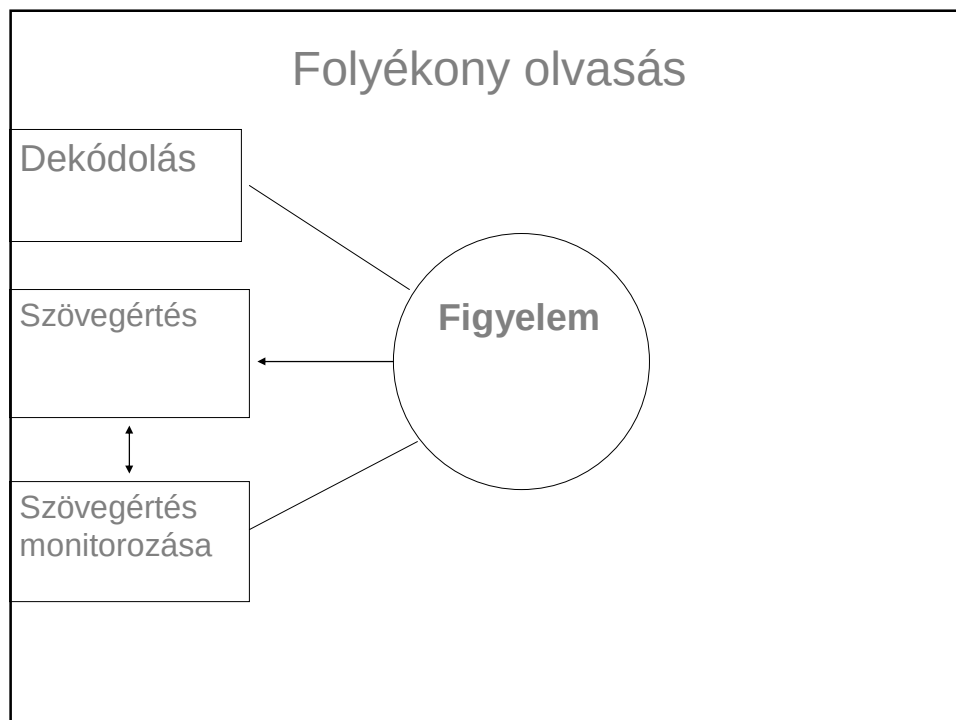
Ki a jó olvasó?

- NAEP: (National Assessment of Educational Processes)
- Akinek pozitív hozzáállása van az olvasáshoz
- Elég folyékonyan olvas, hogy az olvasottak jelentésére koncentráljon.
- Felhasználja, amit tud ahhoz, amit olvas.
- Az olvasottak jelentését a szöveg kritikai értékelésével árnyalja, (elvonatkoztatja) kiterjeszti, alakítja
- A jó olvasó hatékony olvasási stratégiák variációit használja, hogy fokozza és kivetítse saját szövegértését.
- A jó olvasó különböző szövegeket képes elolvasni különböző célok elérése érdekében.

7 módszer, ami legjobban fejleszti a szövegértést (tudományos alapon):

- A szövegértés monitorozásának str-ja
- Kooperatív tanulás
- Grafikus szervezők alkalmazása
- A történet szerkezetének felfedezése és leírása
- Válasz a feltett kérdésekre
- Kérdések feltevése (generálása)
- Összefoglalás

National Reading Panel (2000)

Olvasási stratégiák

- Mit jelent a kognitív stratégia?
- „A kognitív stratégiák az egyén által választott cselekvések a kitűzött cél megvalósítása érdekében.”
- Összefügg a motivációval és a metakognícióval
- Metakogníció: A saját tudásunkra, képességeinkre vonatkozó tudás
- A str-ai folyamatok gyakorlás és folyamatos ismételés esetén automatizálódnak.
- Az általános str-k, mint tervezés, monitorizálás, ellenőrzés, minden meghatározó tevékenységünk alapjait képezik

Globális olvasási technikák:

- Áttekintés
- Átfutás
- Részletes olvasás
- Kereső olvasás
- Más logika szerint: 1. megszakítás nélküli, 2. szakaszos (folyamat-)olvasás
- A szövegértés szintjei:
 1. Szó szerinti
 2. Értelmező
 3. Bíráló
 4. Alkotó

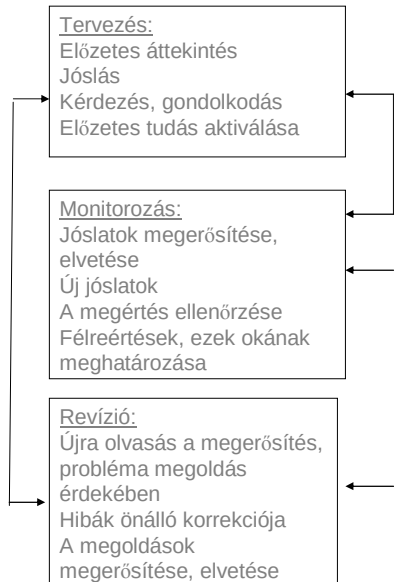
Olvasási stratégiák

- Mi az olvasási stratégia?
- Az olvasás célja érdekében, a kiválasztás, végrehajtás és monitorizálás szándékosan alkalmazott kognitív folyamata. /Almasi, 2003/
- Kognitív, metakognitív stratégiák
- A jó stratégiahasználók jellemzői:
 - Kiterjedt tudás
 - Motiváltság
 - A metakognitív faktor ismerete
 - Több olv-i str. birtoklása
 - Az olvasási feladat analízisének képessége (Az olv-i cél érdekében a legjobb str. Kiválasztása)

Metakogníció és olvasás

- A mc kulcs a sikeres tanuláshoz. A mc képességek magas szintje képessé teszi a tanulót a tanulási folyamatok monitorozására, szabályozására a tanulás céljának elérése érdekében. A végső cél az élethosszig tartó tanulás, o, írás, amelyet az egyén élvezettel végez, a saját és közössége érdekében.

Metakognitív kontroll

Mit jelent a hatékony szövegértő olvasás és mi ebben a mc szerepe?

- A hatékony szövegértő olvasás a makro- és mikrofolyamatok és az előzetes tudás interakciójából áll, ami azt eredményezi, hogy az olvasó mentális képet alkot a szövegről.
- Olvasás közben az előzetes tudása és a szerzett információk közötti összefüggéseket tárja fel.
- Ennek az összetett folyamatnak a megvalósításához több részfolyamat összehangolásának a képessége szükséges, amiben a figyelem kulcsszerepet játszik. Ennek kapacitása limitált. Az olvasónak ezért folyamatosan döntéseket kell hozni, hogy befolyásolja a szöveg értelmezését: mely elemek, gondolatok fontosak, mikor olvasson újra egy részt... Ezek a folyamatok a kognitív források elosztását igénylik.
- Az egész olvasási folyamatot a metakognitív kontrollba ágyazzuk be, mert az összeomlana folyamatos monitorozás nélkül.
- Ez mind a három olvasási szakaszban igaz: 1. felkészülés az olvasásra, 2. jelentés konstruálás olvasás alatt, 3. Az olvasottak átgondolása, reflektálás erre. (Pressley 2002 6.o.)

Részletesen:

1. Felkészülés az olvasásra:

- Az olvasás céljának a tisztázása
- A szöveg átfutása, hogy inf-t szerezzünk a szöveg hosszúságáról, szerkezetéről
- Az előzetes tudás aktiválása

2. Jelentésalkotás olvasás közben:

- Szelektív olvasás: irreleváns inf-k gyors o-a, fontos inf-k, nehéz, érdekes szöveg ismételt átolvasása.
- Legfontosabb gondolatok meghatározása
- Jóslások
- Következtetések
- Értelmezés és értékelés
- A gondolatok integrálása a szöveg összefüggéseibe
- A megértés monitorozása

3. Az olvasottak áttekintése, reflektálás a szövegre

- Kérdések megfogalmazása a megértés miatt
- A használt str-ák felidézése
- Összefoglalás
- Continuess to process the text based on reading goals

A kfp-ben használt stratégiai elemek:

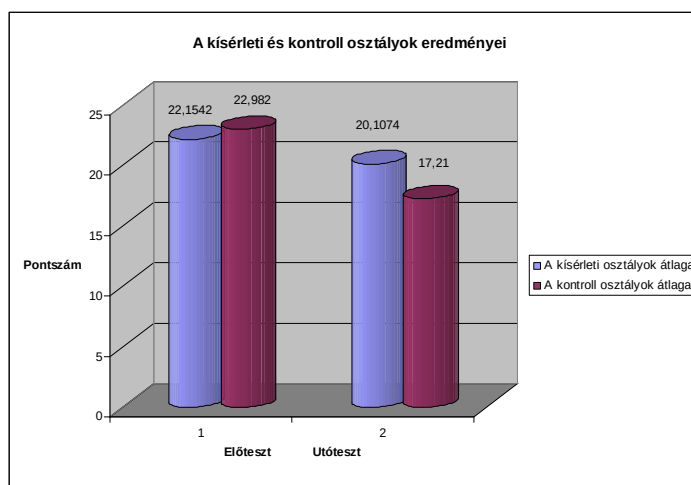
- I. **Olvasás előtt**
- Séma aktiválása
- Szövegvizsgálat
- Előzetes áttekintés
- Szöveganticipáció
- II. **Olvasás alatt**
- Szöveganticipáció
- Feltevések vizsgálata, korrekciója,
- Belső képek alkotása, verbalizálása, kifejezése
- III. **Olvasás után**
- Összefoglalás
- Következtetés levonása
- Szintézis
- (Javító stratégiai elemek)

Felhasznált módszerek

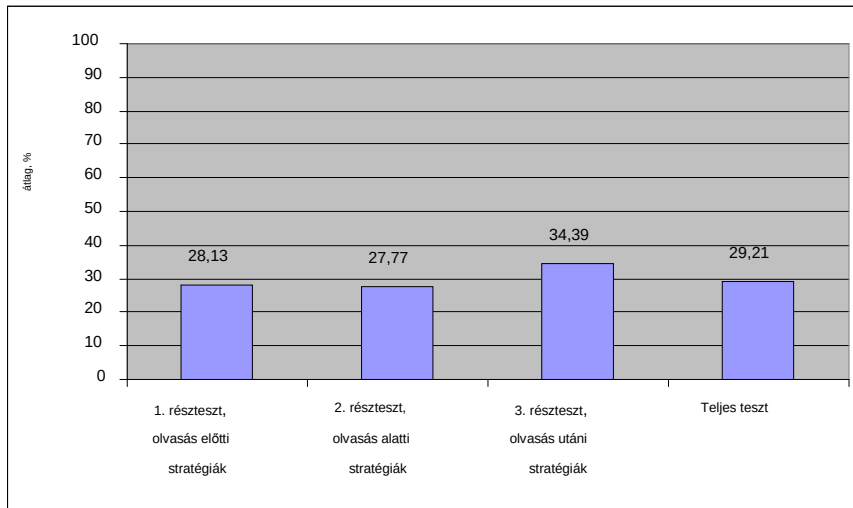
- Palincsar-féle reciprok tanítás
- Robinson-féle PQRTST vagy SQ3R módszer (áttekintés, kérdés, olvasás, felmondás, ellenőrzés)
- Peer led discussion: Az egyenrangú beszélgetés módszere.
- SIS módszer: Sensory Imaging Strategy (érzékszervi képek alkotása)
- Pressley-féle tranakciós olv. stratégia tanítás
- STPG módszer (set two literacy goals= állítsunk fel két célt a szöveg olvasása előtt)
- Wood-féle IEPG módszer (imagine, elaborate, predict, confirm= képzelj el, fejtss ki, találd ki/jósold meg, mi következik, erősítsd meg vagy alakítsd át a jóslatod)
- Kooperatív tanulás

Eredmény

$p=0,000615$ $F=0,086241$, max. átlag: 2,143

*Az olvasási stratégiák használatára vonatkozó
meggyőződést vizsgáló (MSI) teszt eredményei (% , N=400)*

- A negyedik osztályos diákok olvasásra vonatkozó ismeretei nagyon alacsony szinten vannak
- A tanulók olvasásról, olvasási stratégiáról alkotott elképzelései, meggyőződései pozitív korrelációt mutatnak a szövegértési képességükkel.
- A lányok és fiúk olvasási stratégiákra, azok használatára vonatkozó ismeretei azonos szinten vannak, ellentétben a szövegértő olvasási képességükkel, amely területén a lányok jobbnak bizonyultak
- A tesztek eredményei összefüggésben állnak a tanulók iskolai teljesítményével, a szülők iskolai végzettségével is, illetve azzal, hogy otthon kapnak-e szülői segítséget a tanuláshoz

Olvasási stratégiák tanítása

- A tranzakciós stratégiatanítás jellemzői:
- A tanárok kevés stratégiát tanítottak meg,
- megtanították, hogy ezeket a gyerekek hogyan használják
- a gyerekek gyakorolták ezeket,
- a diákok bemutatták és elmagyarázták egymásnak, hogy hogyan használják a stratégiákat
- a tanárok megmutatták mikor és hol használják a stratégiákat
- a tanárok gyakran megnevezték a szóban forgó olvasási stratégiákat, (kiemelés, összefoglalás...)
- világosan látható volt a rugalmasság a diákok stratégia használatában
- a tanárok folyamatos éreztették a gyerekekkel, hogy a gondolataik fontosak. (Pressley és mtsai 1992)

Melyek az olvasási stratégiák sikeres tanításának tényezői?

- Mit tanítsunk meg a gyerekeknek, hogy jó olvasók legyenek?
1. Biztonságos betűfelismerés, összevonás
 2. Szórutinok az alapszókinccsen (a gyakran előforduló szavak globális dekódolása)
 3. Motiváltság
 4. Metakognitív háttér kialakítása
 5. Különböző szövegtípusok kezelése
 6. Olvasási stratégiák készség szintű használata
 7. Érzékszervek, fantázia bevonása az olvasási folyamatba

Olvasásstratégiai fejlesztő programok néhány tapasztalata

- Lényegesen javul a szövegértési képesség a 8. hét végére
- A hatás hosszabb távon is érvényesül
- A jobban olvasó, tanuló diákok fejlődése jelentősebb az olvasási stratégiákra épülő kísérleti fejlesztő program során
- Mind az elő-, mind az utóteszt esetében ugyan a lányok nyújtottak jobb eredményt, de szembejövő, hogy a különbség jelentősen csökkent a program végére (MOTIVÁCIÓ)

Hazai standardok kidolgozása

- Részletes tartalmi kereteinek kidolgozása (standard)
- 1-6. osztály (1-2, 3-4, 5-6)
- A diagnosztikus mérések részletes tartalmi kereteinek kidolgozása
- Matematika, olvasás, természettudomány
- Minden területen 5 fejezet:
 - Pszichológiai dimenzió
 - Társadalmi, kulturális dimenzió
 - Diszciplináris dimenzió
 - Elméleti alapok és gyakorlati kérdések
 - Részletes standard

Standardok olvasásból

- Előfeltételek
- Hang-betű
- Mondat
- Szöveg
- Stratégiák

Az olvasási stratégiák megjelenése a standardokban

- 1-2. oszt.:
 - Érzékszervi képek alkotása
 - Grafikus szervezők
 - Előzetes áttekintés
 - Összefoglalás
- 3-4. oszt.:
 - Átfutás
 - Az előzetes tudás aktiválása
 - Jóslás, anticipáció
 - Az olvasás céljának, módjának tisztázása
 - IEPC: Képzeld el, fejtssd ki, jóssd meg, erősítsd meg a jóslatod

- 5-6. oszt.:
- A megértés monitorozása
- Javító stratégiák
- Szintézis
- Szelektív olvasás

7. Jóslás, anticipáció

- Az olvasás előtti, közbeni jóslás, anticipáció nagyban hozzájárul a sikeres szövegértéshez. A tevékenység a cím, a szöveg, a képek vizsgálata, az előzetes áttekintés alapján történik. Az olvasás előtti, olvasás alatti stratégiák közül a jóslás, szöveg anticipáció kitűnően alkalmas az érdeklődés felkeltésére, megtartására, a motiváció fejlesztésére.

A fejlett szintű stratégiahasználók jellemzői:

- A tevékenységet motiváltan, élvezettel végzik.
- Jóslataik, anticipációik logikusan épülnek a megfigyelt, megismert elemekre, részletekre.
- A jóslatok, anticipációk több érzékszervre, meglévő tapasztalatokra épülnek.
- Kérdések, feladatok
- *Mit gondolsz, miről szól az olvasmány?*
- *Kik szerepelnek benne?*
- *Szerinted hogyan folytatódik, végződik az olvasmány?*

A reciprok olvasástanítási módszer Palincsar 1986-tól

- Négy központi stratégiai elem: **Jóslás, Kérdezés, Tisztázás, Összefoglalás** (Fabulous Four, Nagyszerű Négyes, Be the Teacher)
- Kiemelt szerep a szövegértő olvasás tanításában, mert magában foglalja a jó olvasó által használt legfontosabb str-ákat:
- Előzetes áttekintés, önmagunk kérdezése, vizualizálás, összefüggések feltárása, monitorizálás, összefoglalás, értékelés

1. Jóslás

- Anticipáció, mi történhet, mire számítunk
- Logikus előfeltevések a szöveg, könyv... szerkezete, képei, fejezetei alapján (szereplők, cselekmény, bonyodalom, megoldás, stílus, műfaj)
- Azt gondolom...
- Szerintem...
- Arra számítok...
- Fogadni mernék...
- Úgy képzelem el...
- Úgy érzem...

2. Kérdezés

- Kérdést alkotni bonyolult, komplex feladat
- Tudni kell, melyek a szöveg fontos elemei
- A tanító modellezi (ezt is!)
- Hol? Mi? Hol? Mikor? Miért? Hogy?

3. Tisztázás

- Olvasási nehézségek, megértési zavarok okának, természetének tisztázása
- Szöveg, bekezdés, mondat, szó
- Nem értem azt a részt, ahol...
- Ez a (mondat, szó...) nem tiszta
- Ennek nincs értelme...
- Nem tudom elképzelni...
- Ez egy nagyon nehéz szó, mert...

4. Összefoglalás

- Komplexitás, különböző str-ák és képességek együttműködését igényli
- Narratív szöveg (szereplők, cselekmény, ok...)
- Informatív szöveg (fontos elemek, logikus rendszerben)
- A szöveg legfontosabb gondolatai, hogy...
- Ez a rész arról szólt, hogy...
- Először, aztán, akkor, végül
- A probléma úgy oldódott meg, hogy...

Egyéb fontos tényezők

- Építkezés (Scaffolding)
- A biciklizés példája
- Hangos gondolkodás
- Metakogníció
- „A jóslás hasznos számomra, mert érdekessé teszi a szöveget.”
- „Clarifying helped me figure out the word *citizen* because I thought of the word *city*, and I reread the sentence to see what made sense.
- Az önfejlesztés szempontjából igen fontos, integráló szerepű komponense a szértés tanulásának
- Kooperatív tanulás

Munkaformák

- Az egész osztály együtt (Whole-Class Session)
 - Közös nyelvhasználat, fogalmak, a lehetőségek bemutatása modellezés, a módszer begyakoroltatása, a Nagyszerű Négyes szereplőinek bemutatása
- Irányított csoportok (Guided Reading Groups)
- Irodalmi olvasó-kör (Literature Circle)

A stratégiai szövegértés tanítása

- Mit jelent stratégiákat használni?
- Az olvasásra vonatkozó stratégiai gondolkodás tudatosítása a gyerekekben:
- Miért olvassuk?
- Hogyan olvassuk?
- Típusok:
 - Új ismeretet közvetítő szöveg
 - Narratív szöveg
 - Gyermekvers
 - Plakát, menetrend, hirdetés, újság,

Az olvasás dimenziói (ADORE)

- 1. Személyes dimenzió- Én
 - Mit olvasok?
 - Mi érdekel?
 - Miért olvasom ezt?
 - Miért nem olvasom tovább?
 - Mi nem érdekel? Miért nem?
 - Milyen szövegek okoznak személyes élményt?
 - Mi tetszik nekem ebben a könyvben, történetben?

- 2. Tartalom, tudás dimenziója - Mit?
 - Mit olvasok?
 - Mi a központi téma, legfontosabb gondolat?
 - Mit akarok tudni?
 - Mit tudtam meg, miután elolvastam?
 - Mit tudtam előtte?
 - Mit nem értek?
 - Mit szeretnék kérdezni, hogy megértsem?
 - Hogy folytatódik tovább a történet?

- 3. Kognitív dimenzió – Hogyan?
 - Hogyan olvasok?
 - Hogy csináljam, hogy jobban megértsem, amit olvasok?
 - Hogyan képzelem el a szereplőt, helyszínt...?

- 4. Szociál-kommunikatív dimenzió- „Mi, együtt”
 - Beszélek arról másoknak, amit olvasok?
 - Kivel beszélem meg, amit olvasok?
 - Miről szoktam beszélni?
 - Miről nem beszélek szívesen?

A vörös kenguru, avagy...

I. Olvasás előtt

- Séma aktiválása
- Milyen állatokat ismerünk, amelyek csak egy földrészen élnek?
- Hol élnek a kenguruk?
- Csukjuk be a szemünket képzeljünk el egy kengurut! Mekkora? Barátságos? Milyen a táj körülötte. Megsimogatjuk. Milyen a tapintása?
- Milyen jellegzetességeik vannak, hogy néznek ki?
- Ismerünk híres kengurukat?

- Találgassunk!
- Milyen nagyra nőhet?
- Mekkora képes ugrani?
- Milyen magasra képes ugrani?
- Mekkora a súlya az újszülött kengurunak?
- Hogy kerül az anyja erszényébe?
- Mikor jön ki onnan először?
- A kenguru képes megmenteni más állatok életét.
Mit gondolsz hogyan?
- Mit jelentett eredetileg a kenguru szó?

Előzetes áttekintés

- Tartsd távol magadtól a szöveget,
hunyorogj, nézd meg a
hátdoldaláról!
- Milyen hosszú?
- Milyen a tagolása, szerkesztése?
- Látsz képet?

Átfutás

- Húzd végig a szemed a szövegen a bal felső saroktól a jobb alsóig!
- Most milyennek gondolod a szöveget?
- Milyen szavakra emlékszel?
- Voltak benne számjegyek?

Anticipáció

- Mindezek alapján milyen szövegre számítasz?
- Mit fogunk megtudni belőle?
- Az ilyen szövegek hogy tagolódnak?
- Milyen tartalmi részekből állnak?
- Ti vagytok most a tanító, én pedig a diák!
Mondjátok el, hogy hogyan olvassam, mire figyeljek, hogy minél jobban megértem!
- Tényleg? Akkor jobban megértem? Miért?

- Miért (milyen céllal) olvassuk el a szöveget?
- Hogyan olvassuk?

II. Olvasás alatt

- Szakaszos olvasás
- Ilyen szövegre számítottunk?
- Melyik előzetesen feltett kérdésre tudtuk meg a választ?
- Mit tudtunk meg ebből a részből?
- Vajon mi következik most?
- Csukjuk be a szemünket, nyújtsuk ki a kezünket, képzeljünk bele egy újszülött kengurut! Milyen érzés?

Olvasás után

- Összefoglalás
 - Foglald össze a legfontosabb dolgokat, amit megtudtál a vörös kengururól 1,2,3,4,5 mondatban
 - Szerinted melyik a szöveg legfontosabb mondata? (tételmondat) Miért?
 - Melyik a legkevésbé fontos mondat? Miért?
 - Tegyél fel kérdéseket!!!!

- Következtetések levonása
 - Összehasonlítás más állatokkal (rendszerbe helyezés, azonosságok és különbségek)
- Szintézis
 - Mi történt az órán, mire számítottunk?
 - Melyik előzetes találgatásunk vált be?
 - Milyen volt a szöveg?
 - Hogy olvastuk? Milyen nehézségeink voltak?
 - Mit szeretnél még tudni?
 - Mit teszünk másképp legközelebb, ha ilyen típusú szöveget olvasunk?

6. ☐ Merre vannak Dóritól a kis képeken látható részletek? Ha balra, kösd a ♥-hez, ha jobbra, kösd a ✎-hez! Beszélgetsetek a képről!

7. ☐ Rajzolj az őzike elé gombát! A patak fölé hidat! Dóri és a nyuszi közé pillangót! Színezd ki a képet!

Futok, futok, hóvirág
nő lábam nyomában,
fehérszirmú csillagok
bámulnak utánam...

De csak tovább szaladok,
amíg majd az ágak,
az ágakon a rügyek
jónapot kívánnak:

„Szép, jó napot kicsi őz,
jókor jöttél erre,
épp most lépett a Tavasz
az első füvekre...”

Akárhova futok én,
ha őszebe, ha télbe,
akkor is csak a tavasz,
csak a nyár elébel!

Zek Zoltán

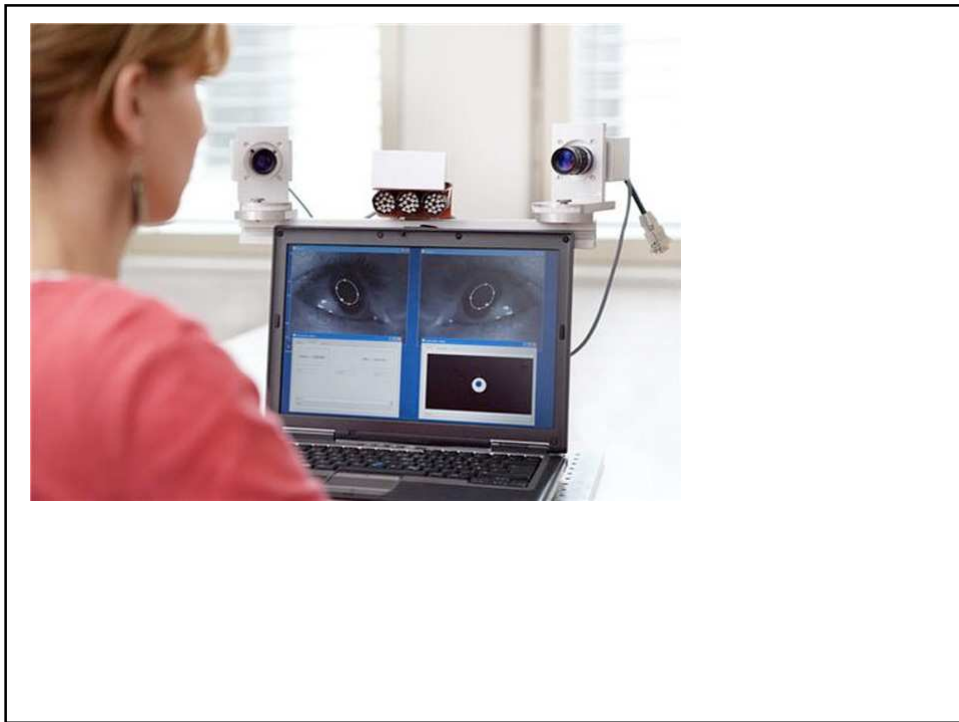
A kutatásokról

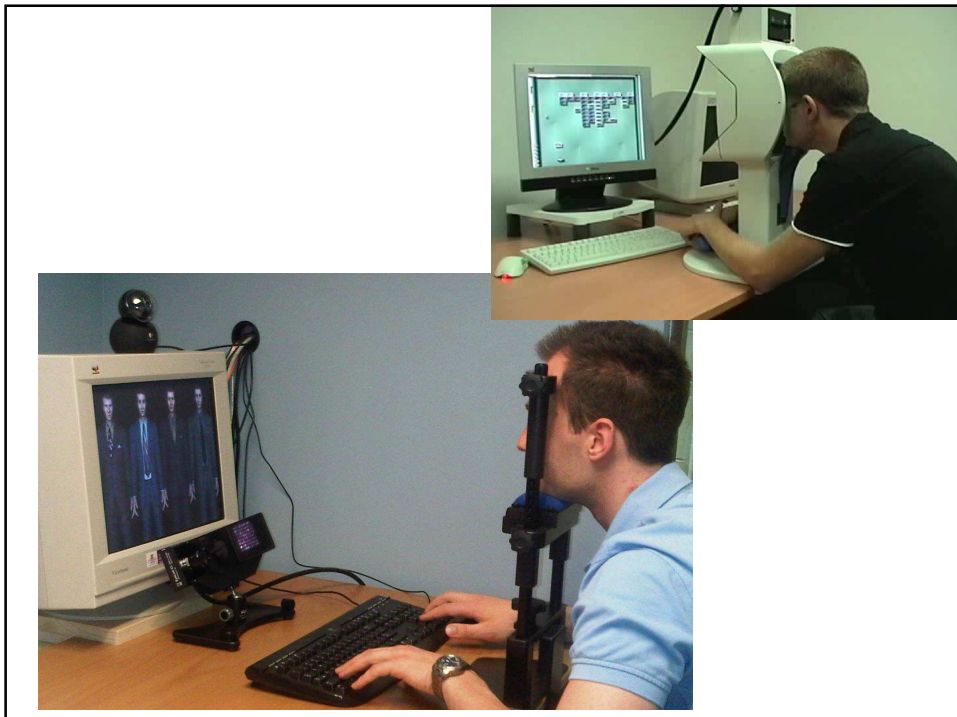
- Szemmozgás és olvasás
- A feladatok megoldásának stratégiái
- Hogyan olvasunk?

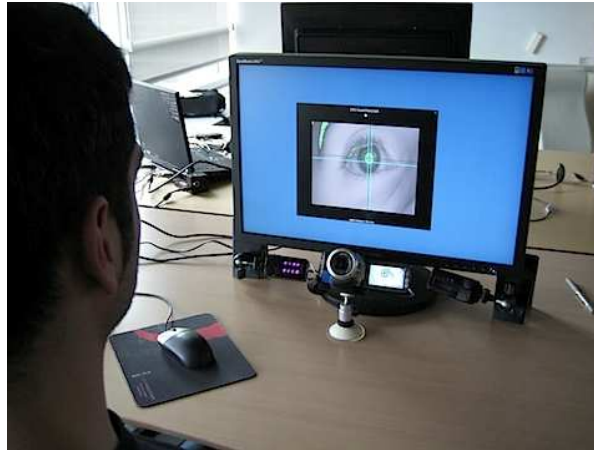

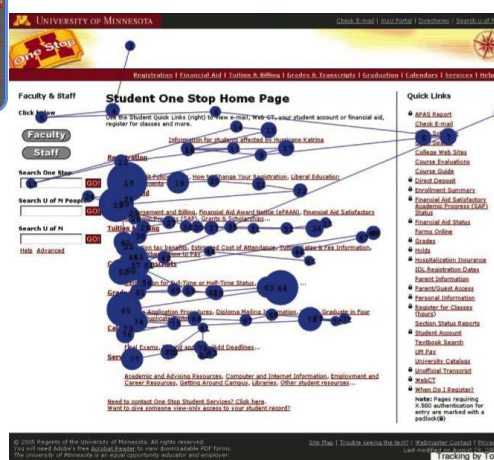
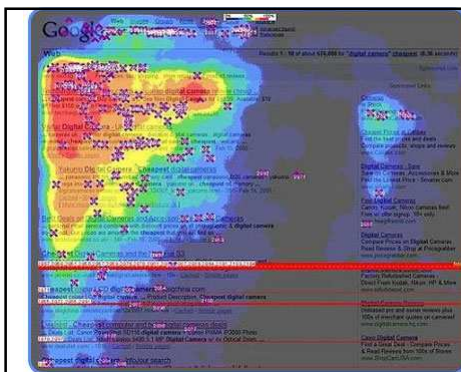
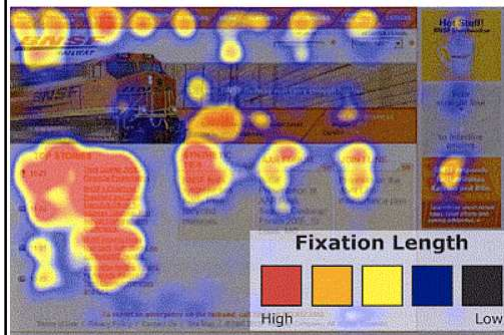
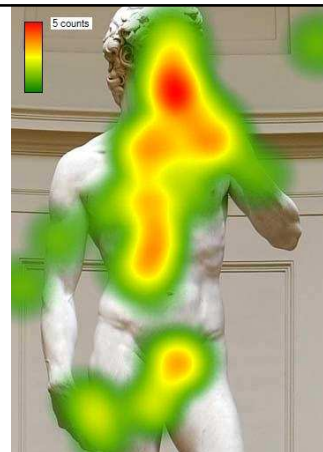
A szemmozgás követése

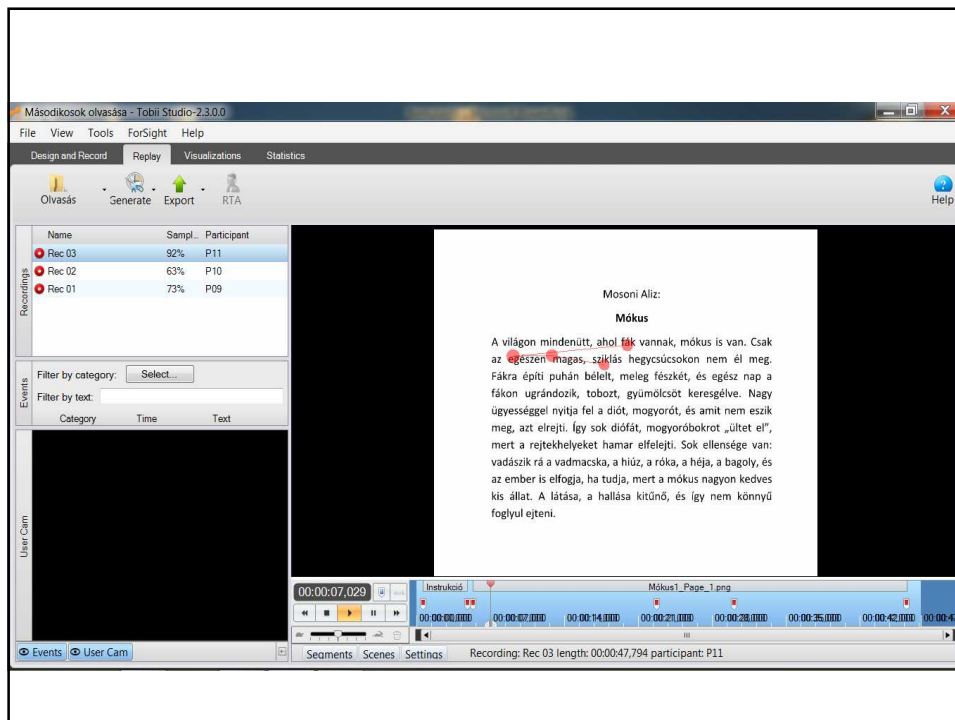
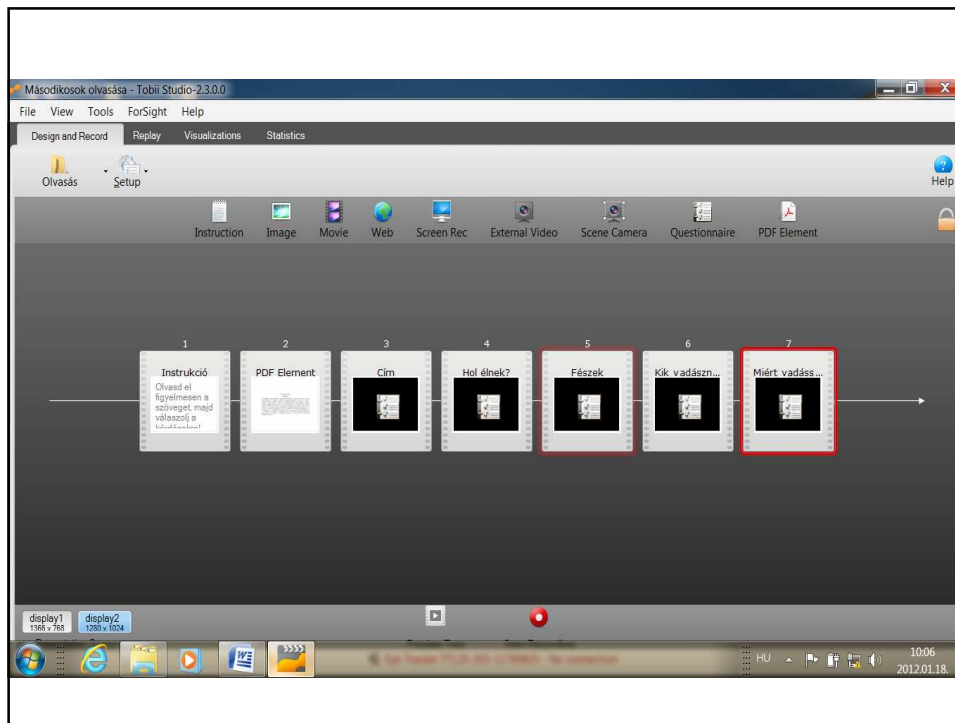
- Neurológia, pszichológia (egyes fejlődési rendellenességek korai diagnózisa, autizmus)
- Pszicholingvisztika
- Viselkedés, állati viselkedés
- Olvasás
- Pedagógia (feladatok megoldása, megoldási stratégiák)
- Informatika (honlapok informativitása)
- Piackutatás (reklám, hirdetés, termékek elhelyezése üzletekben)
- Think-aloud-dal együtt
- Electrooculography (EOG/E.O.G.) a retina vizsgálata
- EEG Elektro Enkefalográf
- fMRI

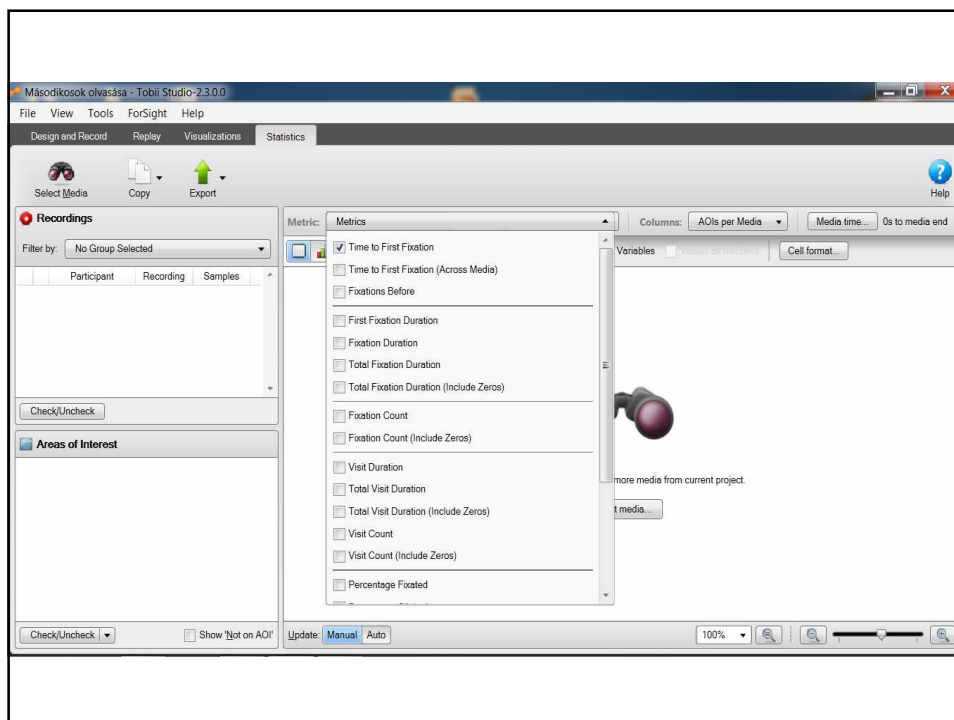
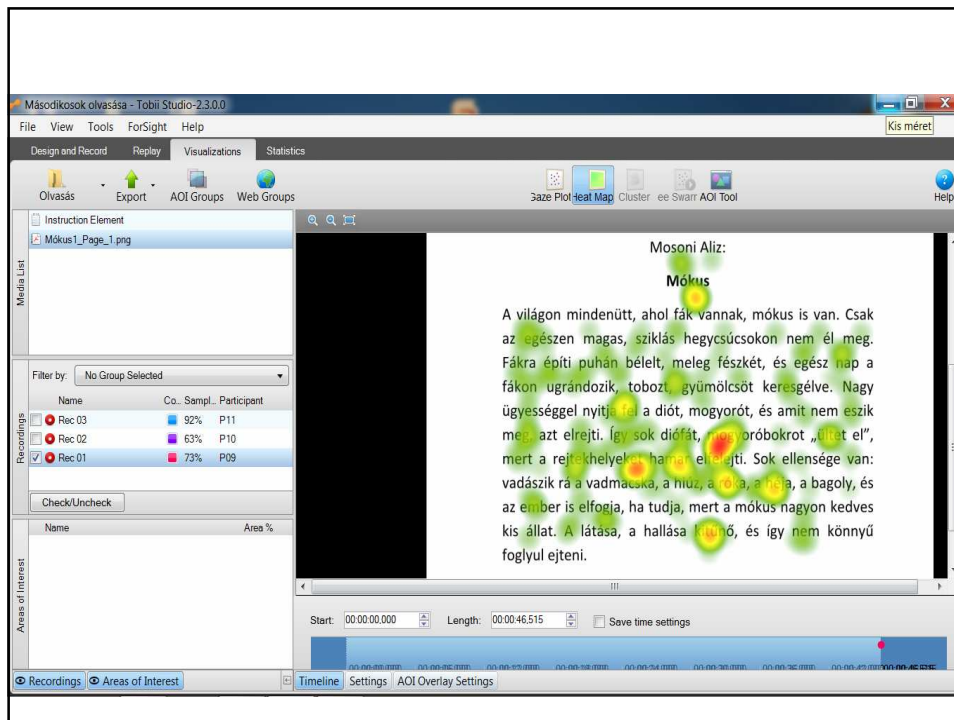

Kooperatív tanulás

módszerek

Háromlépcsős interjú

1. A diákok párokat alkotnak. Az egyik kérdez, a másik válaszol.
2. Szerepet cserélnek.
3. A csoport másik párjának felteszik a kérdést, majd elmondják, amit gondolnak.

Diákkvartett

1. A diákok betűt, jelet kapnak
2. A tanár felteszi a kérdést
3. Mindenki megtudja a választ (pl. C az ellenőrző)
4. A tanár felszólít egy betűt. Pl.: Minden B tegye fel a kezét! Van olyan B, aki ki tudja egészíteni a választ?

Ellenőrzés párban

1. A csoport két párra oszlik, az egyik oldja a feladatot, a másik ellenőrzi (Edző), ha kell, segít.
2. Az edző ellenőrzi a párja munkáját. Ha nem értenek egyet, megkérdézik a másik párt. (Ha azzal sem, fel a 4 kéz= csoportkérdés.)
3. Az edző dicsér
- 4-6. A párok szerepet cserélnek
7. A párok összehasonlítják a válaszaikat, ha nem azonos: közös megoldást keresnek, ha így sem: fel a 4 kéz
8. Ha a válaszok megegyeznek, kezet fognak

Villámkártya I. forduló

I. forduló:

Minden támogatás megadható. A kérdező felolvassa az 1. oldalt, majd a másikat. Újra felolvassa a kérdező a kártyát, ő látja a választ. Dicsér, ha jó, odaadja a kártyát. Ha nem jó segít, de a kártyát megtartja.

Villámkártya II-III. forduló

II. Forduló

Ha visszakapták a kártyáikat. Csak az egyik oldalt mutatja a kérdező, ha tudja a választ a másik diák, visszakapja a kártyát.

Ha a válasz túl lassú, hibás, a csomag aljára kerül a kártya. Ha jó a válasz, kreatív dicséret

III. Forduló: Nincs segítség

Kettős kör

- Külső, belső kör
- Vagy a tanár, vagy a diákok egymásnak feltesznek egy kérdést.
- Győződjetek meg, hogy mindketten tudjátok a helyes választ!
- Lépés jobbra, balra
- (Lehet kombinálni villámkártyával, kórusban válaszolni...)

Feladatküldés

1. A csoport minden tagja kidolgoz egy ismétlő kérdést, ami a pl. a szövegből ellenőrizhető. Mindenki felteszi a kérdést a csoportnak. Ha megegyeznek a válaszban, leírják a kérdést és a választ is egy lap egyik és másik oldalára. K-val és F-fel jelzik az oldalakat
2. A csoportok kicserélik egymás között a kártyákat
3. Az 1. diák felolvassa az 1. kérdést. A csoport válaszol. Ha egyetértenek, megfordítják a lapot. Ha közös válaszuk más, felírják azt alternatív válaszként. Ezután a 2. diák a 2. választ...

~~Ha körbeért, megbeszélük az elt. válaszokat~~

Kóborlás a teremben

- Pl.: A „B”-k nézzék meg, hogy dolgozik a többi csoport!

Kerekasztal

1. A tanár felteszi a kérdést.
2. Minden diák leír egy választ. Egy papír van, balra továbbítja.

Dobj egy kérdést

- Felírnak egy cetlire egy kérdést, összegyűrik, odadobják valakinek.

Találj valakit!

1. Mindenki kap egy munkalapot (feladatlapot)
2. Sétálgatnak
3. A tanár kiált: Találj valakit, aki tudja a választ!
4. Megállnak, kérdeznek. Ha a megállított tudja a választ, beírja, aláírja. Addig mennek, amíg van kérdés.
5. Ellenőriznek

Ajánlott olvasmányok

- Az olvasás kis kézikönyve szülőknek, pedagógusoknak. Okker, Bp. 2009.
- Zsigmond István: Olvasási stratégiák. Editura-Ábel, Kolozsvár, 2008.
- A Tanítás-Tanulás folyóirat rovatai 2008-2010
- Olvasási stratégiák tanítása, tanulása és az olvasásra vonatkozó meggyőződés.
(Megjelenés alatt.)